

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN CİNSELLİĞE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

*Yrd. Doç. Dr. Dilek Kılıç

**Yrd. Doç. Dr. Canani Kaygusuz

***Yrd. Doç. Dr. Beyhan Bağ

*Yrd. Doç. Dr. Gülbu Tortumluoğlu

*Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Halk Sağlığı Hemşireliği

**Atatürk Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık

***Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, Psikiyatri Hemşireliği

Özet

Bu araştırma, 410 üniversite öğrencisi üzerinde (185 kız, 225 erkek) 2002-2003 akademik yılında, üniversite öğrencilerinin cinsellikle ilişkili konularda görüşlerini belirlemek amacıyla betimsel olarak yapılmıştır. Çalışmada veriler, anket formu kullanılarak toplanmıştır. Anket formu öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerini ve cinsellikle ilgili görüşlerini içermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik ve ki-kare testi kullanılmıştır. Araştırma bulguları, üniversite öğrencilerinin %48.0'inin karşı cinsten özel arkadaşları olduğunu, ancak yarısından çoğunun ise karşı cinsten özel arkadaşlarının bulunmadığını göstermektedir. Gençlerin önemli bir kısmının 21-25 yaşlarını (%66.6) cinsel deneyim için uygun bulduğu, yine karşı cinsten bir arkadaş edinmemenin nedenini ise güvensizliğe (%31) bağladıkları saptanmıştır. Öğrencilerin cinsellikle ilgili bilgileri arkadaşlarından (%35.1) edindiği saptanmış, bilgi kaynağı olarak ailenin oranı oldukça düşük bulunmuştur.

Araştırmada, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun cinsellikle ilgili problemlerini (%52) arkadaşlarıyla paylaşacakları, aile ile paylaşımın ise yok denecek kadar az olduğu (%7.8), bununla birlikte %23.9'unun sağlık çalışanları ve danışmanlarla paylaşacakları saptanmıştır. Gençlerin büyük çoğunluğunun evlilik öncesi cinsel ilişkiyi uygun bulmadıkları (%81.7) ve bekaretin önemine inandıkları (%82.4) belirlenmiştir. Gençler cinsellikten kaçınma nedenlerini ağırlıklı olarak dini inançlar ve bireysel değerlere (%42.8), ailedeki değerlere (%41.7) bağlamış, cinsel yolla bulaşan hastalık korkusu (%10.4) ve hamilelik (%5.1) gibi nedenleri de daha az oranda öne çıkarmışlardır. Cinsel ilişkiden kaçınma nedenleri konusunda; kızlar daha çok aile değerlerini öne çıkarırken erkekler dinsel inançlarının bu konuda daha etkili olduğunu vurgulamışlardır. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre evlilik öncesi cinsel ilişkiyi daha çok benimsedikleri belirlenmiştir. Öğrenim alanının cinsellikle ilgili görüşlere etkisi incelendiğinde, evlilik öncesi cinsel ilişkiye fen bilimlerinde okuyan öğrencilerin daha olumsuz yaklaştıkları, keza bekarete sosyal bilim öğrencilerinin daha az önem verdikleri saptanmıştır. Sonuç olarak Üniversite öğrencileri için cinsel eğitimin gerekli olduğu, kontrollü programların uygulanmasına ihtiyaç olduğu önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Cinsellik, üniversite öğrencileri

Summary

This research was carried descriptively on 410 university students, 185 of whom are female and 225 of them are male, with the aim of determining the ideas of university students on sexual issues in 2002-2003 academic year. The data in the study were collected by using a questionnaire form. This form includes the ideas of students about sexuality and descriptive features of the students. In the assesment of the data, percentage and chi-square tests were used. Research findings indicated that 48% of university students had opposite sex private friends but that over half of them didn't have private girl/boy friends. It was determined that considerable part of the young people found 21-25 age suitable for intercourse experience (66.6%) and that they accepted the unreliability as the reason of not having a friend from opposite sex (31%). It was found out that the students learned some knowledge about sexuality from their friends (35.1%) and the rate of the family as the source of knowledge was found fairly low. In the study, it was determined that most of the students would share their problems about sexuality with their friends (52%) and sharing with family was nearly absent (7.8%), however, 23.9% of the students would share with health staff and their supervisors. Also, it was found out that most of the young people didn't consider intercourse appropriate before marriage (81.7%), and they believed the importance of virginity (82.4%). The young attributed their avoidance from the intercourse to the religious beliefs and individual values (42.8%) and the values of their family (41.7%) and they showed the reasons such as the fear of the infectious disease (10.4%) by means of intercourse and pregnancy (5.1%) in lower incident. About the reasons of avoidance from intercourse, while the girls accepted family values in the first plan, the boys (men) emphasized that the religious beliefs more on this subject. It is determined that the boy students adopted intercourse before marriage more than the girl students. When the effects of education field about sexuality were examined, it was determined that the students attending to their education in natural sciences approached intercourse before marriage negatively, also the students in humanities give less importance to the virginity. In conclusion, it may be suggested that sexual education should be given for university students and controlled programmes are needed.

Anahtar kelimeler: Sexuality, university students

Giriş ve Amaç

Cinsellik, doğuştan itibaren başlayan, yaşam boyunca şekillenen, bireyin cinselliği ile ilgili tüm konuları içine alarak bir yaşam tarzına dönüşen kapsamlı bir kavramdır. Cinselliği toplumsal ve ruhsal etkilerden soyutlayıp yalnızca biyolojik ve salt bedensel bir olgu olarak ele almak olanaklı değildir; çünkü, "cinselliğe yönelik tutumların ve cinsel davranışların çoğu, cinsiyet, yaş, cinsel partnerin olup olmaması ve dinsel inanç ile çok yakından ilgilidir" (1).

Kültür ve inanç kökeni ne olursa olsun, geleneksel yapılarını koruyan çoğu toplumlarda cinsellik bir tabu gibi algılanmaktadır. Özellikle batı toplumlarında 1960'lı yıllardan başlayarak sürekli değişen cinsellik normlarına rağmen, geleneksel toplumsal ilişkileri sürdüren bir çok toplum için bu değişimin çok daha yavaş olduğu bilinmektedir. Günümüzde geleneksel toplumsal ilişkilerde hızlı çözümler olmasına rağmen Türkiye gibi toplumlarda, bir yandan yerleşik değer ve tutumlar cinsellik üzerinde egemenliğini korumakta, bir yandan da cinsellikle ilgili kişisel yargıların genel toplumsal kabullerin önüne geçtiği bir süreç yaşanmaktadır. Eşdeyişle, cinsellikle ilgili konularda eski kuşağın geleneksel yargılarıyla, genç jenerasyonun kendi kişisel bakış açılarının zaman zaman çatıştığı bir zihinsel işleyişin cinsellik konusunda gençlerin kafasını birlikte meşgul ettiğini öne sürmek mümkündür.

Henüz geleneksel değerlerinden kopmamış toplumlarda, çocukluktan itibaren cinselliği çağrıştıran konuşmalar, davranışlar ayıp veya yasak kavramlarına hapsedilmekte; hem erkek hem de kız çocuklar erişkin çağa doğru ilerlerken kendi bedenlerindeki değişimleri fark etmelerine karşın bu değişimlerle ilgili konuların birer tabu sayılması nedeniyle doğru ve sağlıklı bilgiye ulaşmada zorlanmaktadır. Cinsellik konusundaki tutum ve davranışlar erken yaşlarda aile içinde ve özellikle ebeveynlerle etkileşim sürecinde şekillenirken, ergenlik dönemiyle birlikte cinsellikle ilgili konularda sağlıklı bilgi alma kanallarının geleneksel yargılar yüzünden tıkalı olması-

na bağlı olarak ergenlerin bu konudaki bilgilendirme ihtiyacını yakın arkadaşları ve medya aracılığı ile çoğu kez eksik ve yanlış bilgilere dayalı olarak sağladıkları bilinmektedir (2). Bireyin içinde yaşadığı kültürün erkek ve kadın cinsiyetine uygun gördüğü davranış ve tutumlar, onun toplumsal cinsiyetini belirlemede, bu konuda özellikle geleneksel toplumların cinsiyetleri ayrımcı tutumlarına sıkça rastlanmaktadır.

Türkiye'de cinselliğe yönelik geleneksel tutumlar hala varlığını korusa da, sosyal, kültürel ve ahlaki normlar hızla değişmektedir. Ege Üniversitesinde yapılan araştırmada gençlerin cinsel olarak aktif oldukları ve yüksek riskli davranışlar taşıdıkları belirlenmiştir (3). Son yirmi yıl içerisinde teknik alandaki gelişmeler, internet, televizyon ve yazılı medyaya kolay ulaşım, seks içerikli yazılı ve görsel materyalleri artırmış bu durum gençlerin cinsellikle ilgili bilgilere hızla ulaşmasına kaynaklık etmiştir(4). Kırsal alanda dinsel değerlerin cinselliğe yönelik bakış açılarının belirlenmesinde başat rol oynadığı bilinmektedir (5). Dinsel değerlerin yaygın olduğu toplumlar cinselliği daha fazla baskılamaktadır (6).

Karşı cinslerin birbirleri ile ilgili olan ilişkileri, cinsel konulardaki deneyim ve beklentileri ve tüm yaşantıların taraflar üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerinin, gelecekteki evlilik yaşantısı ile bağlantısı bilinmemektedir. Karşı cins arkadaşlığında, geleneksel olarak erkeklerin daha aktif olması ve ilk adımı atmaları, kızların ise bu hareketi beklemeleri gerektiği şeklinde toplumda var olan değer yargılarının, gençler arasında değişmekte olduğu; günümüzde gençler karşı cins arkadaşlığı konusunda iki tarafında aktif olabileceğini ve duygularını karşından bir girişim olmadan da saydam olarak ifade edilebileceğini ortaya koymaktadır.

Batı toplumlarında cinsellik kültürünün baskılayıcı-kısıtlayıcılığı yerine destekleyici-izin verici yönde oluşu cinsel ilişki yaşının düşmesine ve evlilik dışı/öncesi cinsel ilişki sıklığının artmasına yol açmıştır (7). Yurtdışında yapılan

Cinselliğe yönelik tutumların ve cinsel davranışların çoğu, cinsiyet, yaş, cinsel partnerin olup olmaması ve dinsel inanç ile yakından ilgilidir.

çalışmalarda ilk cinsel ilişki yaşının zaman içinde giderek ge yaşlarda olduğu bildirilmekle birlikte son yıllarda geişmiş lkelerde ge yaşlarda cinsel ilişki yaşamanın azaldığı ve cinsel ilişki yaşama oranındaki artışın durduğu bildirilmektedir (8).

Geleneksel olarak bir kızın cinselliğe yönelik görüşleri “Bakirelik” ile birlikte dşnlmekte, erkeklerin önemli bir kısmının bakire bir kızla evlenmek istedikleri bilinmektedir. Bu durum kızlık zarının kutsallığı fikrinin günümüzde de yaygın olduğuna işaret etse de, eğitim düzeyi yükseldikçe ve zaman geçtikçe erkekler evlenecekleri kızın bakire olmasına daha az önem vermeye başlamıştır. Günümüzde, Türkiye’de niversite ğrencilerinin, özellikle erkek öğrencilerin ve kız öğrencilerin az da olsa bir kısmının evlilik öncesi cinsel deneyim yaşadıklarını gösteren araştırma bulgularına rastlanmaktadır (9). Cinselliğe bakış açısındaki tüm bu değişmele-re rağmen ülkemizde özellikle geleneklerin hakim olduğu toplumsal katmanlarda gelenekten beslenen kültürel etkiler nedeniyle üreme amacına yönelik olmayan cinsel eylemler halen bir tabu olmaya devam etmektedir (10).

Araştırmanın nemi ve Amacı

Ülkemizde cinselliğe yönelik geleneksel tutucu yaklaşımların etkisi sürmekle birlikte niversite ortamında bu etkilerin azaldığına ilişkin araştırma bulguları, eğitimin giderek yaygınlaşmasına paralel olarak evlilik yaşının ileriki yıllara çekilmiş olması, keza toplumsal yapının hızla değişmesine paralel olarak kadın erkek ilişkileri konusunda var olan normların hızla üzülmesi, bir çok konuda olduğu gibi cinsellikle ilgili konularda da değer yargılarında değişmelere neden olmaktadır. Bu değişimin her zaman iyiye yönelik olduğunu ileri sürmek halihazırda mümkün görülmemektedir. Özellikle erken yaşlarda girilen bilinçsiz ve riskli cinsel eylemler nedeniyle cinsel yolla bulaşan hastalıkların yaygınlaşması, erken gebeliklerin kadın bedeni üzerindeki olumsuz etkileri türünden olguların varlığı göz önüne alındığında,

cinsellik konusundaki tutum ve davranışların incelenmesinin bu risklerin azaltılmasında ve toplumsal bilinçliliğin yükselmesinde önemli bir rolü olacağı açıktır. Bu nedenle, cinsel yargıların hızla değiştiği bir grup olan niversite ğrencilerinin cinsellik konusundaki görüşlerinin saptanması ve gereksinim duyulan eğitim uygulamalarının gerçekleştirilmesi önemlidir.

Bu araştırma, niversite ğrencilerinin cinselliğe ilişkin görüşlerini saptamak ve cinsellik konusundaki görüşlerinin cinsiyet ve öğrenim alanlarına göre ilişkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Materyal ve Metod

Bu alışma, Atatürk niversitesi ğrencilerinin sosyo-demografik özellikleriyle birlikte, cinsel konulardaki görüşlerini saptamak amacıyla 2003 yılında, betimleyici bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırmada evren olarak seçilen Atatürk niversitesinin dördüncü sınıf öğrencileri, sağlık, fen ve sosyal bilimler olmak üzere üç ana bölümde toplam 7122 kişiden oluşmaktadır. Araştırma örneklemini evrendeki eleman sayısının biliniyor olduğu durumlarda olayın görülüş sıklığını incelemek amacıyla kullanılan formüle ($n = N \cdot t^2 \cdot pq / y^2 \cdot (N - 1) + t^2 \cdot pq$) göre belirlenmiş ve en az 375 kişi olarak saptanmıştır (11). Ancak araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 89 (%21.7) sağlık bilimleri, 169 (%41.2) sosyal bilimler ve 152 (%37.1) fen bilimleri olmak üzere toplam 410 ğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından anket formu ile toplanmıştır.

Anket formu öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini ve cinselliğe yönelik görüşlerini ortaya çıkaracak özellikte hazırlanmıştır. Araştırmaya katılan ğrencilerin Tablo 1’de sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde; kızların yaş ortalaması 22.8, erkeklerin yaş ortalaması ise 23.2 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin bölgelere göre dağılımı incelendiğinde; araştırmaya katılanların büyük ölçüde Doğu-Güneydoğu Anadolu (%34.9) bölgelerinden geldiği, diğer bl-

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Tanıtıcı Özellikleri

Tanıtıcı Özellikler	Sayı	%
Cinsiyet		
Kız öğrenci	185	45.1
Erkek öğrenci	225	54.9
Öğrenim Alanı		
Sağlık Bilimleri	89	21.7
Sosyal Bilimler	169	41.2
Fen bilimleri	152	37.1
Bölge		
Marmara-Ege-Akdeniz	113	27.6
Karadeniz	94	22.9
İç Anadolu	60	14.6
Doğu ve Güneydoğu	143	34.9
Aile Statüsünün Algılanışı		
Alt	31	7.6
Orta	347	84.6
Üst	32	7.8
Aile Tipi		
Çekirdek Aile	347	84.6
Geniş Aile	56	13.7
Parçalanmış Aile	7	1.7

gelerin sırasıyla dağılımı Marmara-Ege-Akdeniz (%27.6), Karadeniz (%22.9), İç Anadolu (%14.6) olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %84.6'sı ailelerinin statüsünü orta düzey algıladığı ve %84.6'sının çekirdek aile yapısında olduğu saptanmıştır. Anketler, sözel açıklama sonrası öğrencilere dağıtılmış ve isimlerini yazmamaları belirtilmiştir. Anketlerin verileri SPSS 10.0 paket programında değerlendirilmiş, istatistiksel analizlerde yüzdelik dağılımı hesaplanmış ve ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgular; a) gençlerin cinselliğe ilişkin genel görüşleri ve b) cinsellik konusunda gençlerin görüşlerinin cinsiyet ve öğrenim gördükleri alanla ilişkisine göre iki genel başlık altında değerlendirilmiştir.

1. Öğrencilerin Cinselliğe İlişkin Genel Görüşleri İle İlgili Bulgular

Öğrencilerin karşı cins arkadaşlığı, cinsel konulara ilişkin bilgilerin nasıl edinildiği, cinsel sorunların kimlerle konuşulduğu, cinsellikten niçin kaçındıkları, karşı cinsle arkadaşlık kurmama nedenleri,

arkadaşlık süreleri, bekareti önemseyip önemsemedikleri, evlilik öncesi cinsel ilişkiye bakışları, cinsellikte medya etkisine ilişkin görüşleri, cinsel eğitimin gerekliliğine ilişkin görüşleri Tablo 2'de verilmiştir. Bu çalışmada gençlerin %48'inin sevgi ve aşk boyutunu kapsayan karşı cinsten özel arkadaşları olduğu, %52'sinin ise olmadığı belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin yaklaşık yarısından çoğunun karşı cinsten özel arkadaşlarının bulunmadığı görülmektedir. Öğrencilerin karşı cinsten bir arkadaş edinememe nedenleri incelendiğinde; gençlerin %31'lik bir oranla birbirlerine güvenememeleri yüzünden karşı cins arkadaşlıklarından uzak durdukları anlaşılmaktadır. Derslerin önemi nedeniyle karşı cins ilişkilerini dışladıklarını bildiren gençler %19.2 oranında olup, bunu sırası ile çekingenlik (%18.8), ekonomik yetersizlikler (%13.5), ailevi ve dinsel değerler (16.5) izlemektedir.

Gençlerin cinsellikle ilgili bilgi kaynaklarının başında %35.1 ile arkadaşları gelmekte, ikinci sırayı %34.9 ile TV, radyo, internet ve yazılı basın almaktadır. Bilgi kaynağı olarak ailenin oranı (%7.6) oldukça düşüktür. Yine danışman olarak sağlık çalışanları ve eğitimciler görülmemektedir. Araştırmada, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun cinsellikle ilgili problemlerini (%52.0) arkadaşlarıyla paylaşacakları, aile ile paylaşımın ise yok denecek kadar az olduğu (%7.8), bunlarla birlikte %16.3'ünün hiç kimseyle paylaşmayacağı sadece %23.9'unun sağlık çalışanları ve danışmanlarla paylaşacakları bulunmuştur. Araştırmada, gençlerin evlilik öncesi cinsel ilişkiye sıcak bakmadıkları (%81.7), bekaretin evlilikte önemli olduğu (%82.4) fikrine sahip oldukları; cinsellikle ilgili dersler okutulmasını (%77.3), paneller verilmesini (%86.3) de istedikleri belirlenmiştir. Bu araştırmada gençlerin cinsellik görüşlerinde medya etkisinin fazla olmadığı (%74.4), evlilik öncesi cinsel ilişkiden dini inançlar (%42.8) ve aile değerleri (%41.7) nedeniyle kaçındıkları ve son olarak cinsel ilişki için en uygun yaşın 21-25 (%66.6) olduğu bildirilmiştir.

Cinsellik konularında öncelikle okullarda bilimsel, gençlerin ihtiyacını karşılayacak ders içeriklerinin oluşturulması gerekmektedir.

Tablo 2: Öğrencilerin Cinsellikle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Görüşler	Sayı	%	Görüşler	Sayı	%
Karşı cins arkadaşlığı (n=410)			Cinsellikle ilgili ders isteme (n=410)		
Var	197	48.0	Evet	317	77.3
Yok	213	52.0	Hayır	93	22.7
Arkadaşlık süresi (n=410)			Evlilik öncesi cinsel ilişki (n=410)		
1 yıl	67	34.0	Evet	75	18.3
1-2 yıl	42	21.4	Hayır	335	81.7
2-3 yıl	44	22.3	Bekaretin önemine inanma (n=410)		
4 ve üzeri	44	22.3	Evet	338	82.4
Karşı cins arkadaşı olmama nedenleri (n=410)			Hayır	72	17.6
Güvensizlik	68	31.0	Cinsellik için uygun yaş aralığı (n=410)		
Dersler önemli	41	19.2	15 ve altı	11	2.7
Çekingenlik	40	18.8	16 ve 20	84	20.5
Ailevi ve dinsel değerler	35	16.5	21-25	273	66.6
Ekonomik yoksunluk	29	13.5	26 ve üstü	42	10.2
Cinsel konularla ilgili bilginin kimden alındığı (n=410)			Cinsellikten kaçınma nedenleri (n=410)		
Aileden	31	7.6	Ailedeki değerler	165	41.7
Arkadaşlardan	144	35.1	Hastalık korkusu	41	10.4
Kitle-iletişim araçlarından	33	8.0	Hamilelik	20	5.1
İnternette	20	4.9	Dini inançlar ve Değerler	169	42.8
Yazılı kaynaklardan	90	22.0	Cinselliğe medya etkisi (n=410)		
Hepsinden	92	22.4	Etkili	105	25.6
Cinsel problemlerinizi kiminle konuşursunuz (n=410)			Etkisiz	305	74.4
Aileyle	32	7.8	Cinsel konularda panel isteme (n=410)		
Arkadaşlarla	213	52.0	Evet	354	86.3
Danışmanlarla	23	5.6	Hayır	56	13.7
Kimseyle paylaşmam	67	16.3			
Sağlık çalışanlarıyla	75	18.3			

2. Cinsellikle İlgili Görüşlerin Cinsiyet ve Öğrenim Alanı İle İlişkilendirilmesine Yönelik Bulgular

Gençlerin cinsellik konusundaki görüşlerinin bazı değişkenlerle ilişkisini görmek amacıyla elde edilen bulgular aşağıda iki alt başlık halinde verilmiştir.

a. Cinsiyetin Cinselliğe Yönelik Görüşlerle İlişkilendirilmesine Yönelik Bulgular

Tablo 3 gençlerin cinsellik konusundaki görüşlerinin (karşı cins arkadaşlığı, evlilik öncesi cinsel ilişki, bekaret, cinsellikle ilgili ders, cinsellikle ilgili panel, cinselliğe medya etkisi, cinsellikten kaçınma) cinsiyete göre dağılımını göstermektedir. Tablo 3 incelendiğinde, her iki cinsin de yaklaşık yarısının karşı cinsten arkadaşının olduğu, kızların (%51.4)

erkeklerden (%45.3) daha fazla karşı cins arkadaşı olmasına rağmen bu farkın önemli olmadığı; yine her iki cinsinde, yüksek oranda bekareti önemsedikleri, kızların (%84.9) bekarete erkeklerden (%80.4) daha fazla önem vermesine rağmen bu farkın anlamlı olmadığı görülmektedir. Gençlerin cinsellik konusunda yüksek oranda ilgili ders okutulmasını (kızlar %80.5, erkekler %74.7) ve panel verilmesini (kızlar %89.7, erkekler %83.6) istedikleri belirlenmiştir. Bu çalışmada, gençlerin kız ya da erkek olmaları onların cinselliğe karşı oluş nedenleri üzerinde ve evlilik öncesi cinsel ilişkiye yönelik görüşleriyle ilişkili bulunmuş; evlilik öncesi cinsel ilişki konusunda kız öğrencilerin %10.3'ü, erkek öğrencilerin ise %24.9'u evlilik öncesi

Tablo 3: Üniversite Öğrencilerinin Cinselliğe İlişkin Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Görüşler	Cinsiyet						Anlamlılık
	Kız		Erkek		Toplam		
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Karşıt Cins Arkadaşlığı							
Var	95	51.4	102	45.3	197	48.0	$\chi^2=1.242$
Yok	90	48.6	123	54.7	213	52.0	SD=1
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	p>0.05
Evlilik Öncesi Cinsel İlişki							
Uygun	19	10.3	56	24.9	75	18.3	$\chi^2=13.554$
Uygun Değil	166	89.7	169	75.1	335	81.7	SD=1
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	P<0.001
Bekaretin Önemi							
Önemli	157	84.9	181	80.4	338	82.4	$\chi^2=1.082$
Önemli değil	28	15.1	44	19.6	72	17.6	SD=1
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	p>0.05
Cinsellikle İlgili Ders							
İsteyen	149	80.5	168	74.7	317	77.3	$\chi^2=1.997$
İstemeyen	36	19.5	57	25.3	93	22.7	SD=1
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	P>0.05
Cinsellikle İlgili Panel							
İsteyen	166	89.7	188	83.6	354	86.3	$\chi^2=2.779$
İstemeyen	19	10.3	37	16.4	56	13.7	SD=1
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	p>0.05
Cinselliğe Medya Etkisi							
Etkili	34	18.4	71	31.6	105	25.6	$\chi^2=8.574$
Etkili değil	151	81.6	154	68.4	305	74.4	SD=1
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	P<0.001
Cinsellikten Kaçınma							
Dini inanç ve değerler	75	40.5	109	48.4	184	44.9	$\chi^2=34.824$
Ailedeki değerler	99	53.5	66	29.3	165	40.1	
Bulaşıcı hastalık	6	3.2	35	15.6	41	10.1	
Hamilelik	5	2.7	15	6.7	20	4.9	
Toplam	185	100.0	225	100.0	410	100.0	p<0.001

cinsel yaşıantıyı uygun bulduğunu bildir-
mişlerdir ($\chi^2=13.554$, SD=1, p<0.001).

Gençlerin cinsellikten kaçınma ne-
denlerine bakıldığında, kızların ailedeki
değerleri (%53.5) ile ilk sıraya çektikleri,
bunu sırasıyla dinsel değerlerin
(%40.5), bulaşıcı hastalık riskinin
(%3.2) ve hamilelik korkusunun (%2.7)
izlediği, erkeklerde ise bu sıralama ve
oranların değiştiği; erkeklerde ilk sırayı
%48.4 ile dinsel değerlerin aldığı, aile-
deki değerlerin %29.3 oranında olduğu,
bulaşıcı hastalık nedeniyle cinsellikten
kaçınmanın (%15.6) üçüncü sıraya yer-
leştiği ve hamilelik korkusunun ise

(%6.7) son sırada olduğu belirlenmiştir.
Kızların ve erkeklerin evlilik öncesi cin-
sellikten kaçınma görüşleri arasındaki
bu yüzdelik farkların önemli olduğu gö-
rülmemektedir (p<0.001). Bu araştırmada,
gençler yüksek oranda (kızların
%81.6'sı, erkeklerin ise %68.4'ü) med-
yanın cinsellikle ilgili konularda etkili ol-
madığına ilişkin görüş bildirmişlerdir.
Ancak erkek öğrencilerin medyanın cin-
sellikle ilgili yayınlarından kız öğrencile-
re göre daha fazla etkilendiği bulunmuş
ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki ol-
duğu belirlenmiştir (p<0.001).

Ülkemizde
hızla gelişen
kitle iletişim
araçlarının
topluma
verdiği
mesajın içeriği
ve niteliği iyi
değerlendiril-
melidir.

Tablo 4: Evliliğe İlişkin Görüşlerin Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Alanlara Göre Dağılımı

Görüşler	Öğrenim Alanı								Anlamlılık
	Sağlık		Sosyal		Fen		Toplam		
Karşı Cins Arkadaşlığı									
Var	45	50.6	84	49.1	69	45.4	198	48.0	$\chi^2=0.731$
Yok	44	49.4	85	50.9	83	54.6	212	52.0	SD=2
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	$p>0.05$
Evlilik Öncesi Cinsel İlişki									
Uygun	19	21.3	38	22.5	18	11.8	75	18.3	$\chi^2=7.126$
Uygun Değil	70	78.7	131	77.5	134	88.2	335	81.7	SD=2
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	$P<0.05$
Bekaretin Önemi									
Önemli	79	88.8	127	75.1	132	86.8	338	82.4	$\chi^2=10.588$
Önemli Değil	10	11.2	42	24.9	20	13.2	72	17.6	SD=2
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	$P<0.01$
Cinsellikle İlgili Ders									
İsteyen	70	78.7	132	78.1	115	75.7	317	77.3	$\chi^2=0.389$
İstemeyen	19	21.3	37	21.9	37	24.3	93	22.7	SD=2
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	$p>0.05$
Cinsellikle İlgili Panel									
İsteyen	73	82.0	149	88.2	132	86.8	354	86.3	$\chi^2=1.917$
İstemeyen	16	18.0	20	11.8	20	13.2	56	13.2	SD=2
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	$p>0.05$
Medya Etkisi									
Etkili	27	30.3	41	24.3	37	24.3	105	25.6	$\chi^2=1.334$
Etkili değil	62	69.7	128	75.7	115	75.7	305	74.4	SD=2
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	$p>0.05$
Cinsellikten Kaçınma									
Dini inanç ve değerler	47	52.8	76	45.0	61	40.1	184	44.9	$\chi^2=6.050$
Ailedeki değerler	30	33.7	70	41.3	65	42.8	165	40.2	
Bulaşıcı hastalık	7	7.9	18	10.7	16	10.5	41	10.0	
Hamilelik	5	5.6	5	3.0	10	6.6	20	4.9	$p>0.05$
Toplam	89	100.0	169	100.0	152	100.0	410	100.0	

b. Öğrenim Alanının Cinselliğe Yönelik Görüşlerle İlişkilendirilmesine Yönelik Bulgular

Öğrencilerin öğrenim gördüğü alanın cinsellikle ilgili görüşlerle ilişkisi Tablo 4'de incelendiğinde; Sağlık Bilimleri öğrencilerinin %50.6'sı, Sosyal Bilimler öğrencilerinin %49.1'i ve Fen Bilimleri öğrencilerinin %45.4'ü karşı cinsle ilişkilerinin olduğunu, her üç grubun da yüksek oranda cinsellikle ilgili bir dersin konulmasını, bu konularda paneller verilmesini istedikleri, cinsellikten kaçınma nedenleri olarak dini inanç ve değerlerin, aynı zamanda ailedeki değerlerin etkili olduğu ve bölümler arasında bu konularda bir farklılaşmanın olmadığı

anlaşılmıştır. Yine medyanın cinsellik üzerinde etkili olmadığı bu bölümlerde okuyan öğrencilerin ortak kanısı olduğu ve medya etkisi konusunda da öğrenim alanları arasında bir farklılaşmanın olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$).

Evlilik öncesi cinsel ilişki konusunda farklı alanlarda öğrenim görme farklılaşmaya yol açmıştır. Sağlık Bilimleri öğrencilerinin %78.7'si, Sosyal Bilimler öğrencilerinin %77.5'i ve Fen Bilimleri öğrencilerinin %88.2'sinin evlilik öncesi cinsel ilişkiyi uygun bulmadığı belirlenmiş ve öğrenim alanı ile evlilik öncesi cinsel ilişki durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0.05$).

Bekaretin önemi de alanlara göre farklılaşmış, Sağlık bilimleri (%88.8) ve fen bilimleri (%86.8) öğrencilerinin sosyal bilimler öğrencilerine (%75.1) göre daha fazla oranda bekareti önemli gördükleri belirlenmiştir ($p<0.01$).

Tartışma

Gençlerin karşı cins arkadaşlığına yönelik görüşleri ve bu konulardaki temel değerleri önemli oranda evlilik konusundaki düşüncelerini yansıtmaya gücüne sahiptir. Bu yüzden karşı cinsten arkadaş seçimi ve bu birliktelikte sağlanan deneyimler, tarafların yaşamında ve geleceğe yönelik alacakları kararlarda etkili olmaktadır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin yaklaşık yarısının karşı cinsten özel arkadaşlarının bulunmadığı görülmektedir. Özgüven ve Bilge (12)'nin yaptığı çalışmada ise üniversite öğrencilerinin %50'sinin karşı cinsten arkadaşları olduğu belirtilmiştir. Bulgular gençlerin yaklaşık yarısının karşı cinsten arkadaşlıklar edindiğini göstermektedir. İlk yetişkinlik döneminde yakın ilişkilerin yerine getirilmesi gereken temel bir gelişim görevi olduğu ve yakın ilişkilerinde önemli oranda karşı cinsten arkadaşlıkları kapsadığı göz önüne alındığında, gençlerin yaklaşık yarısının yakın ilişkilerden uzak durmaya çalıştığı ya da yakın ilişki geliştirmede sorunlu durumla yüz yüze kaldığı iddia edilebilir.

Öğrencilerin karşı cinsten bir arkadaş edinememe nedenlerinin sırasıyla; gençlerin birbirlerine güvenememeleri, derslerin önemi, çekingenlik, ekonomik yetersizlikler, ailenin karşı olması ve dini inançlar olduğu anlaşılmaktadır. Karşı cins arkadaşlığına gençler arasında güvensizlik faktörünün ilk sırada olması, gençlerin yakın ilişkiler kurma konusunda birbirlerinden ne denli uzak durduklarını ve birbirlerine karşı ne kadar önyargılı olduklarının işareti olarak değerlendirilebilir.

Gençlerin cinsellikle ilgili bilgi kaynaklarının başında arkadaşları (%35.1) gelmekte, ikinci sırayı TV, radyo, internet ve basın (%34.9) almaktadır. Bilgi kaynağı olarak ailenin yüzdesi (%7.6) ise oldukça düşüktür. Yine danışman

olarak sağlık çalışanları ve eğitimciler görülmemektedir. Tıp fakültesi öğrencilerinde yapılan bir çalışmada cinsellikle ilgili bilgi kaynakları arasında sağlık personelinin oranı %16.2'de kalırken, TV (%84.5), gazete-dergi (%49.7) ve arkadaşların (%19.1) öne çıkması dikkat çekici olarak değerlendirilmiştir (13). Araştırmamızdaki verilerle uyumlu şekilde ülkemizde üniversite öğrencisi olsun olmasın cinsel konularda bilgi kaynağı olarak arkadaşların ön planda olduğunu gösteren çalışmalar bulunmaktadır (7, 12, 14, 15). Gençlerin arkadaşlarından ve çoğu kez cinselliği sömürmek üzere yayın yapan araçlardan bilgi edinmeye çalışmaları, gençlerin sağlıksız bilgilerle kendilerini gelecek yaşama hazırladıklarının göstergesi olarak değerlendirilebilir. Keza aile içinde bilgi alanların düşük oranda olması, toplumumuzda cinselliğin halen tabu olarak görüldüğüne ve üzerinde konuşulmasının bile sorun olarak algılandığına yorumlanabilir.

Araştırmamızda, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun cinsellikle ilgili sorunlarını (%52.0) arkadaşlarıyla paylaşacakları, aile ile paylaşımın ise yok denecek kadar az olduğu (%7.8), bunlarla birlikte %16.3'ünün hiç kimseyle paylaşmayacağı sadece %23.9'unun sağlık çalışanları ve danışmanlarla paylaşacakları bulunmuştur. Özgüven ve Bilge (12)'nin çalışmasında da öğrencilerin %68'inin cinsellikle ilgili sorularını anne ya da babasına sormadıkları belirtilmiştir. Bu bulgular, aile ilişkilerinde çocuklarla cinsellik konularında etkileşme olmadığının göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Tablo 3'de her iki cinsin de, yüksek oranda bekareti önemsedikleri, kızların (% 84.9) bekarete erkeklerden (% 80.4) daha fazla önem vermesine rağmen bu farkın anlamlı olmadığı görülmektedir. Gençlerin cinsellikle ilgili görüşlerinin önemli oranda içinde yaşadıkları çevrelerinden etkilendiğine ve araştırmanın yürütüldüğü Erzurum'da yaşayan, birbirleriyle etkileşen gençlerin geleneksel değerlere daha bağlı kalma eğiliminde olmalarıyla açıklanabilir.

Gençlerin cinsellik konusunda yüksek oranda ilgili ders okutulmasını (kızlar %80.5, erkekler %74.7) ve panel verilmesini (kızlar %89.7, erkekler %83.6) istedikleri saptanmıştır. Gençler içinde gerek cinsellik konusunda ders okutulmasına gerek panel verilmesine kızlar daha olumlu görüş bildirse de, yüzdelikler arasında bir fark bulunamamıştır. Bu bulgu cinsellikle ilgili bilgilendirilme ihtiyacının her iki cins açısından da yüksek oranda olduğunu göstermektedir. Araştırmalar, zaman faktörüne bağlı olarak lise, üniversite ve bunlara ek olarak ilk-öğretimde de cinsel eğitim derslerinin hem istendiğini hem de gerekli olduğunu ortaya koymuştur (14, 15).

Cinsellik konusundaki bilgilendirmelerle ilgili Yanikkerim (16)'in araştırması, gençlerin cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusunda büyük bir bilgi açlığı içinde olduklarını ve bu açığını sağlıklı ve yanlış yollardan gidermeye çalıştıklarını, üniversitelerde verilecek eğitimin gençlerin bilgi açığını önemli derecede giderebileceğini ve gençlere bu konudaki eğitimin öncelikle sağlık çalışanları tarafından verilmesinin daha güvenilir olduğunu bildirmektedir. Sağlığı riske atan davranışların değiştirilmesinde eğitim programlarının önemine vurgu yapanlar (17), eğitim programlarına cinsellikle ilgili derslerin konulmasının gençlerdeki cinsel davranışları daha kontrollü hale getirdiğini ve cinsel yolla bulaşan hastalıkları azalttığını göstermiştir (18, 19).

Bu araştırmada, gençlerin kız ya da erkek olmaları onların cinselliğe karşı oluş nedenleri üzerinde ve evlilik öncesi cinsel ilişkiye yönelik görüşlerinde farklılık göstermiştir; evlilik öncesi cinsel ilişki konusunda kız öğrencilerin %10.3'ü, erkek öğrencilerin ise %24.9'u evlilik öncesi cinsel yaşantıyı uygun bulduklarını bildirmişlerdir ($p<0.001$). Bu bulgu, anlamlı olup Özgüven ve Bilge (12)'in, kızların %20'sinin, erkeklerin ise %45'inin cinsel yaşantı geçirdiklerini saptadıkları, yine Aras ve arkadaşları (15)'nin üniversite gençliğinde erkeğin evlilik öncesi cinsel deneyimine erkeklerin %21.4'ü karşıyken, kızların evlilik

öncesi cinsel deneyimine erkeklerin %52.0'sinin karşı olduğunu tespit ettikleri bulgularla paralellik göstermektedir. Keza Yanikkerem (16)'de üniversite öğrencilerinin %51.7'sinin cinsel deneyim geçirdikleri ancak erkeklerin kızlara göre cinsel deneyimlerinin daha fazla olduğunu saptamıştır. Bu bulgular geleneksel olarak Türkiye'de erkeğin cinsel davranışlarına daha fazla izin verici bir kültürel atmosferin olduğu (20) doğrultusundaki görüşleri desteklemektedir. Bulgular, yüksek eğitim almış gençler arasında bile toplumsal cinsiyet farklılıklarının aşılamadığını, gençlerin büyük ölçüde egemen kültürel normlarla hareket etmeye devam ettiğini göstermektedir.

Gençlerin cinsellikten kaçınma nedenlerine bakıldığında, kızların ailedeki değerleri (%53.5) ile ilk sıraya çektikleri, bunu sırasıyla dinsel değerlerin (%40.5), bulaşıcı hastalık riskinin (%3.2) ve hamilelik korkusunun (%2.7) izlediği, erkeklerde ise bu sıralama ve oranların değiştiği; erkeklerde ilk sırayı %48.4 ile dinsel değerlerin aldığı, ailedeki değerlerin %29.3 oranında olduğu, bulaşıcı hastalık nedeniyle cinsellikten kaçınmanın (%15.6) üçüncü sıraya yerleştiği ve hamilelik korkusunun ise (%6.7) son sırada olduğu belirlenmiştir. Kızların ve erkeklerin evlilik öncesi cinsel ilişkiden kaçınma görüşleri arasındaki ilişkinin ($p<0.001$) önemli olduğu görülmektedir. Bulgu kızların ve erkeklerin farklı nedenlerle cinsellikten kaçındıklarını, erkeklerin aileden ziyade dinsel değerler nedeniyle cinsellikten uzak durmaya yöneldiğini, bulaşıcı hastalıklardan daha fazla kaygı duyduklarını, hamilelik konusunu bile kız öğrencilerden daha fazla öne çıkardıklarını göstermektedir. Bulgu cinsellikten kaçınma davranışına kızların önemli oranda aileleri nedeniyle yöneldiklerini, dinsel değerlerinde bu konuda rol oynadığını göstermektedir.

Bu araştırmada, gençler önceki araştırmalarda (21) elde edilen bulgulardan farklı olarak (kızların %81.6'sı, erkeklerin ise %68.4'ü) medyanın cinsellikle ilgili konularda etkili olmadığına ilişkin

daha yüksek oranda görüş bildirmişlerdir. Ancak erkek öğrencilerin medyanın cinsellikle ilgili yayınlarından kız öğrencilere göre daha fazla etkilendiği belirlenmiştir ($p<0.001$). Popüler kültürün giderek medya aracılığı ile yaygınlaştığı bir ülkede gençlerin cinsellikle ilgili görüşlerinde medyadan etkilenmediğini düşünmesi ilginç bir bulgudur. Bu bulgu, medya ile ilgili sorulan sorunun gençler tarafından algılanış biçimine ya da gençlerin bu konudaki görüşlerinin medya tarafından değiştirilemeyecek kadar güçlü olduğuna ilişkin inançlarına bağlanabilir.

Öğrencilerin öğrenim alanlarının cinsellikle ilgili görüşlerini etkileyip etkilemediği incelendiğinde; evlilik öncesi cinsel ilişki konusunda farklı bölümlerde okuyor olma farklılaşmaya yol açmıştır. Sağlık bilimleri öğrencilerinin %78.7'si, sosyal bilimler öğrencilerinin %77.5'i ve fen bilimleri öğrencilerinin %88.2'sinin evlilik öncesi cinsel ilişkiyi uygun bulmadığı saptanmıştır ($p<0.05$). Bu bulgu fen bilimlerinde öğrenim görmekte olan gençlerin evlilik öncesi cinsel ilişkiyi yüksek oranda desteklemediklerini göstermektedir.

Bekaretin önemi de bölümlere göre farklılaşmış, sağlık bilimleri (%88.8) ve fen bilimleri (%86.8) öğrencilerinin sosyal bilimler öğrencilerine (%75.1) göre daha fazla oranda bekareti önemli gördükleri belirlenmiştir ($p<0.01$). Bulgu sosyal bilimlerde okuyan öğrencilerin cinsellikle ilgili daha esnek görüşlere sahip oldukları biçiminde yorumlanmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin %48'inin karşı cinsten özel arkadaşları olduğu, ancak yarısından çoğunun ise karşıt cinsten özel arkadaşlarının bulunmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %35.1'inin cinsellikle ilgili bilgileri arkadaşlarından edindiği saptanmış, bilgi kaynağı olarak ailenin yüzdesi oldukça düşük bulunmuştur. Araştırmamızda, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun cinsellikle ilgili problemlerini (%52) arkadaşlarıyla paylaşacakları, aile ile paylaşımın ise yok denecek kadar az olduğu

(%7.8), bunlarla birlikte %16.3'ünün hiç kimseye paylaşmayacağı, sadece %23.9'unun sağlık çalışanları ve danışmanlarla paylaşacakları saptanmıştır. Gençler cinsellikten kaçınma nedenlerini ağırlıklı olarak dini inançlar ve bireysel değerler (%42.8) ve ailedeki değerlere (%41.7) bağlamışlar, cinsel yolla bulaşan hastalık korkusu (%10.4) ve hamilelik (%5.1) gibi nedenleri de daha az oranda öne çıkarmışlardır. Evlilik öncesi cinsel ilişkiyi uygun bulmayan gençlerin yüksek oranı (%81.7), bekaretin önemine ilişkin görüşlerine de yansımış gençlerin çok önemli bir kısmı (%82.4) bekaretin evlilikte önemli olduğunu bildirmişlerdir. Gençlerin önemli bir kısmının (%66.6) 21-25 yaşlarını cinsel deneyim için uygun bulduğu, yine karşı cinsten bir arkadaş edinmemenin nedenini ise güvensizliğe (%31) bağladıkları saptanmıştır.

Konu cinsiyete göre incelendiğinde cinsiyet açısından, cinsellikle ilgili ders konulmasını ve paneller yapılmasına gerek gören öğrenciler açısından bir farklılaşma olmamış, her iki grup yüksek oranda bu türden bilgilendirmelere ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Her iki cins de cinselliğe ilişkin görüşlerin oluşmasında medya etkisinin düşük düzeyde olduğunu düşünmüş ve bekaretin evlilikte önemli olduğuna ilişkin görüş belirtmişlerdir. Cinsel ilişkiden kaçınma nedenleri konusunda gençler farklı nedenler öne sürmüş; kızlar daha çok aile değerlerini öne çıkarırken erkekler dinsel inançlarının bu konuda daha etkili olduğunu vurgulamışlardır. Evlilik öncesi cinsel ilişkiye erkeklerin kızlardan daha sıcak yaklaştıkları saptanmıştır.

Öğrenim alanının cinselliğe yönelik görüşlerle ilişkisi incelendiğinde, gençlerin sağlık, sosyal ya da fen bilimlerinde eğitim almalarının onların, cinsellikle ilgili ders konulmasına, paneller verilmesine yönelik düşüncelerini etkilemediği, bu konularda bütün bölümlerin yüksek oranda istekli oldukları görülmüş; yine farklı bölümlerde okuyor olmanın öğrencilerin cinsellikten kaçınma nedenleri, karşı cinsten bir arkadaş edinme istekleri ve medyanın cinsellik konu-

sundaki görüşlere etki etmediği şeklindeki düşüncelerini etkilemediği bulgulanmıştır. Evlilik öncesi cinsel ilişkiye fen bilimlerinde okuyan öğrencilerin daha olumsuz yaklaşıkları, keza bekarete sosyal bilim öğrencilerinin daha az önem verdikleri saptanmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle,

1. Cinsellik konularında yüksek oranda bilgilendirilme ihtiyacı içinde olan gençlere bu bilgilerin sağlıklı bir biçimde ulaştırılmasının aile ve okul gibi kurumların görevi olduğu gerçeğinden hareketle, öncelikle okullarda bilimsel, gençlerin ihtiyacını karşılayacak ders içeriklerinin oluşturulması ve uzmanlar aracılığı ile bilgilendirme toplantılarının yapılması,
2. Türkiye’de ortalama eğitim düzeyinin oldukça düşük seyretmesi ve yüzyıllara yayılı cinsellikle ilgili tabuların halen ailelerde süre giden yanlarının var olduğu gerçeğinden yola çıkılarak, öncelikle aileler içinde var olan yanlış inançların yok edilmesi ve özellikle ergenlik döneminde ailelerin çocuklarına cinsellikle ilgili konularda yaklaşım tarzlarına dönük eğitim süreçlerinin hayata geçirilmesi, bunu yapabilmek içinde üniversitelerin halk eğitimi konusunda roller üstlenmesi,
3. Hem kızların hem de erkeklerin evlilik öncesi cinsel ilişki ve bekaret konularındaki cinsiyetlere göre ayrımcı tutumlarının aşılmasında, geleneksel toplumsal inanç biçimlerinin etkisini azaltacak, böylelikle kızlar aleyhine ortaya çıkan olumsuz sonuçların daha aza indirilmesini sağlayacak eğitimsel tutumların yaygınlaştırılması,
4. Ülkemizde hızla gelişen kitle iletişim araçları, yazılı ve görsel medyanın giderek gençler için cinsel konularda daha fazla bilgi kaynağı oluşturduğu göz önüne alınarak, bu yayınların topluma verdiği mesajın içeriği ve niteliğinin iyi değerlendirilmesi, ülkemiz genelinde gençlerin cinsel yaşamlarını inceleyen araştırmaların genişletilerek sorunlarının aydınlatılması ve gençlere sağlıklı cinsel yaşam konusunda eğitim verilmesi önerilebilir.

Kaynaklar

1. Duyan V. Cinsel Tutum Ölçeği. H.Ü. Sosyal Hizmetler Yüksekokulu yayın No:014, Ankara 2004.
2. Ekşi A. Çocuk, Genç, Ana, Babalar. Bilgi Yayınevi Ankara 1990;131-149.
3. Gökengin D, Yamazhan T, Özkaya D, Aytuğ S, Ertem E, Arda B, Serter D. Sexual Knowledge, Attitudes and Risk Behaviors of Students in Turkey. The Journal of School Health 2003;73(7):258-263.
4. Kalender U. İnternetin AIDS alanında etkin kullanımı. 5. Türkiye AIDS Kongresi. AIDS Savaşım Derneği, İstanbul.12-14 Kasım 2001.
5. Shoveller JA, Johnson JL, Langille DB, Mitchell T. Socio-cultural influences on young people’s sexual development. Social Science & Medicine 2004;59(3): 473-487.
6. Özcebe H. Üniversite gençliğinde güvenli cinsel yaşam. HIV/AIDS. 2002;5:51-58.
7. Özuruz B. Lise ve Yüksek öğrenime devan eden öğrencilerin cinselliğe ilişkin bilgi düzeylerinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul 1999.
8. Haggström-Nordin E, Hanson U, Tyden T. Sex behavior among high school students in Sweden: Improvement in contraceptive use over time. Journal of Adolescent Health 2002;30:288-295.
9. Özcebe H, Akın L. Üniversite Gençliğinde Cinsel Yaşam. CEDAT Günleri II. Cinsel Eğitim. İstanbul. 24-26 Kasım 2000.
10. Nalbant H. Toplumlarda cinselliğe bakış. Öğretmen ve Öğretmen Adayları İçin Cinsel Sağlık Eğitimi. İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı. Ceren Yayın Dağıtım, İstanbul 2003.
11. Karataş N. Araştırmada Örneklem. In Erefe İ (ed). Hemşirelikte Araştırma. Odak Ofset İstanbul 2002.
12. Özgüven İE, Bilge F. Lise öğrencilerinin cinsel konulara bakışı. Selçuk Üniversitesi VII.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Konya 1998.
13. Öner L, Dağdeviren N, Aktürk Z, Şahin EM, Özer C. Tıp fakültesi öğrencilerinin cinsellikle ilgili bilgi, tutum ve davranışları. I. Uluslararası & II. Ulusal Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması Kongresi Antalya 2001;150.

14. Kaya S, Aksakoğlu G. Gençlerin cinsel konulardaki eğitim beklentileri üzerine bir inceleme. III. Halk Sağlığı Günleri, Kayseri 1993;185-190.
15. Aras Ş, Orçin E, Özcan S, Şemin S. Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin cinsel bilgi, tutum ve davranış özellikleri. Sağlık ve Toplum 2004;14 (1):78-87.
16. Yanıkkörem E. Üniversite öğrencilerinin cinsel deneyimleri, aile planlaması ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusunda bilgi düzeylerinin incelenmesi. 3.Uluslararası Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması Kongresi. Ankara 2003;196.
17. Wasserheit JN, Aral SO. The dynamic topology of sexually transmitted disease epidemics:Implications for prevention strategies. Journal of Infectious Diseases 174 Suppl 2,1996;201-213.
18. Main DS, Iverson DC, Mc Gloin J, Banson SW, Collins JL, Rugg DL, Kolbe LJ. Preventing HIV infection among adolescents: evaluation of a school-based education program. Preventive Medicine 1994;23(4):409-441.
19. Coates TJ, Feldman MD. An overview of HIV prevention in the United States. Journal of Acquired Immune Deficiency Syndromes and Human Retrovirology 14 Suppl 2, 1997;13-16.
20. Akgün E, Predictors of adolescent sexual attitudes and behavior: The role of parents and best friends. A Thesis Submitted To The Graduate School Of Social Sciences The Middle East Technical University.The Department of Psychology. Ankara 2000.
21. Özgüven İE. Üniversite öğrencilerinin evlilik öncesi cinsel ilişki konusundaki tutum ve değerleri. IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Anadolu Üniversitesi. PDREM Ankara 1997.

***HATAM web sayfamızı
ziyaret ettiniz mi?***

• YENİLENDİ •

<http://www.hatam.hacettepe.edu.tr>